Bibel och Bekännelse

Nr 2 2018 – årgång 32. Finlandsupplaga årgång 4

© GALLERI SELA – MARIANNE MORTENSEN

I tron byggde Noa en ark i helig fruktan för att rädda sin familj,
efter att Gud hade varnat honom för det som ännu ingen hade sett.
Genom tron blev han världen till dom och ärvde den
rättfärdighet som kommer av tro (Heb 11:7).

BIBEL OCH BEKÄNNELSE

Tidning för Lutherska Bekännelsekyrkan i Sverige och S:t Johannes evangelisk-lutherska församling, Finland. Utkommer med 5 nummer om året. Tidningen utkommer i två delvis olika upplagor.

Redaktion: Ingvar Adriansson (red.), Birgitta Erlandsson, Gunilla Hedkvist, Ingela Lindmark Edvardsen, Ola Österbacka.

Layout: Kjell Petter Bakken

Redaktör för Finlandsupplagan: Ola Österbacka, Skolhusgatan 11 A 9, 65100 Vasa; tfn +358 50 339 6383; e-post: ola.osterbacka@sanktjohannes.info. Ansvarig utgivare: Hans Ahlskog.

Internet: http://sanktjohannes.info

Tidningen sänds till alla som meddelat intresse eller bidragit med gåvor.

Frivillig prenumerationsavgift kan betalas till IBAN: FI18 3131 1000 2060 07; BIC: HANDFIHH. Uppge namn och adress för tidningsmottagaren. För tidigare prenumerant ange referens 5005.

S:t Johannes evangelisk-lutherska församling

Vi tror att Gud har skänkt hela världen glädjebudskapet om den försoning som skett i Kristus. Vi tror att Jesus Kristus till sin natur är sann Gud, att han har blivit människa för vår skull, levt ett syndfritt liv, lidit och dött i vårt ställe och uppstått från de döda.

Genom tron tar vi emot denna försoning, får förlåtelse för våra synder och har löfte om evigt liv tillsammans med Gud. Syftet med vår församlings existens är att föra vidare detta glädjebudskap, och att samlas kring predikan, dop och nattvard för att växa i den tro vi fått av Gud.

Vår tro har en enda grundval, nämligen det Ord som Gud har gett oss i Gamla och Nya testamentets heliga skrifter. Det är Gud själv som har inspirerat de mänskliga författarna till Bibelns 66 böcker, och därför ska dessa skrifter inte förstås som mänskliga produkter utan som Guds eget ord. Bibelns ord är den enda normen för sann kristen lära.

Vi bekänner oss till de lutherska bekännelseskrifterna samlade i Konkordieboken från år 1580, eftersom vi funnit att de helt överensstämmer med vår församlings enda grundval: Bibeln.

Vår tro är inte ny, utan har funnits i alla tider, där människor har tagit till sig Guds ord och rättat sig efter det. Eftersom vi har förstått att vi är stora syndare inför Gud behöver vi Guds ords rena och klara undervisning, där förlåtelse och upprättelse skänks åt oss genom förkunnelsen av Jesu försoningsverk.

Vi delar tro och kyrkogemenskap med KELK, den Konfessionella evangelisk-lutherska konferensen, som består av mer än 20 kyrkor runtom i världen. Tillsammans är vi omkring en halv miljon kristna i denna internationella gemenskap, och det är vår önskan att allt fler ska dela vår gemenskap, där Frälsaren Jesus och syndernas förlåtelse alltid står i centrum.

Från redaktionen

Frid för Jerusalem?

Vi följer med spänning det som sker i Mellanöstern i dag. Den bibliska historien har blivit rykande aktuell. Jerusalem riskerar att bli en krutdurk som kan explodera med en oförsiktig tändsticka. Abraham, som blev stamfar både till judarna och araberna, föddes i det kaldeiska Ur, dagens Irak. När han kallades att lämna sitt land och sin fars hus bodde han i Harran, som låg i de krigiska gränstrakterna mellan Turkiet och Syrien.

I Gamla testamentet berättas om hur fiendemakterna från nordost, först assyrierna och sedan babylonierna, utförde Guds befallning att straffa hans avfallna egendomsfolk. Går vi till Uppenbarelseboken finner vi skildringar om krigiska skaror från trakterna av Eufrat och Tigris, alltså exakt samma länder. Handlar det om IS, de extrema islamisterna, som terroriserar våra europeiska länder?

Vi vet av Jesu undervisning om den yttersta tiden att krig och krigslarm är ett av tecknen på hans återkomst. Sådant har givetvis funnits i alla tider, men mer än någonsin hopar sig krigslarmet i dag kring Bibelns länder. Det ger människorna en stor oro. Kommer det att bli ett tredje världskrig?

I många kristna kretsar brukar man lyfta fram frågan: Hur ska vi förhålla oss till Israel? Den frågan är just nu rykande aktuell inför 70-årsminnet av den moderna staten Israels tillkomst. Ska vi som kristna stå på Israels sida i allt? Det heter ju i psalmen: *Be om frid för Jerusalem!* (Ps 122:6) Hur sker det?

Det sker inte genom att utnämna Jerusalem till Israels huvudstad eller genom att flytta all världens ambassader dit. Inte heller kan vi omfatta allt som den sekulariserade – och i många fall ogudaktiga – staten Israel gör.

Bland annat sådana frågor besvaras i den bok av Hans Ahlskog som presenteras på annan plats i denna tidning (s 8–10). Där utreds hur Israelfrågan hotar att bli ett nytt nådemedel, en fråga som man hänger upp vår salighet på.

De oroliga frågorna får svar då vi låter Bibeln undervisa oss om vad som skedde i Jerusalem en fredag för snart 2000 år sedan, och inte minst det som därefter skedde tidigt på söndag morgon. Friden stiftades av Jesus med sitt blod. Genom hans uppståndelses kraft gick budet ut i världen: *Denne Jesus som ni korsfäste, honom har Gud gjort till både Herre och Messias* (Apg 2:36).

Av hans ord vet vi var tryggheten finns:

Mina får lyssnar till min röst, och jag känner dem, och de följer mig. Jag ger dem evigt liv. De ska aldrig någonsin gå förlorade, och ingen ska rycka dem ur min hand (Joh 10:28).

Inför dessa mäktiga ord viker oron för bomber och granater. Ingen makt, inte ens IS, har fullmakt att ta bort den sanna friden från dem som följer den gode Herden, för det är Han som behåller all makt i himlen och på jorden.

Ola Österbacka

Vatten som dödar och vatten som ger liv

Av Øyvind Edvardsen

Så led också Kristus en gång för era synder. Rättfärdig led han i orättfärdigas ställe för att föra er till Gud. Han blev dödad till kroppen men levandegjord genom Anden. I Anden gick han sedan och förkunnade sin seger för andarna i fängelset, för dem som förr hade vägrat lyssna när Gud väntade tåligt under Noas dagar medan arken byggdes. I den blev några få, åtta själar, frälsta genom vattnet. Efter denna förebild frälser nu dopet också er. Det innebär inte att kroppen renas från smuts utan är ett rent samvetes bekännelse till Gud genom Jesu Kristi uppståndelse, han som har stigit upp till himlen och sitter på Guds högra sida sedan änglar, furstar och makter blivit underställda honom (1 Pet 3:18–22).

Annandag jul 2004 drabbades Sydostasien av en mycket kraftig jordbävning under Indiska oceanen. Den ledde till en undervattensvåg som spred sig med hög fart åt alla håll. Här i Norden nåddes vi av nyhetssändningar om en flodvåg som kommit i hög fart från havet och med stor kraft sköljt kilometervis upp på land i de populära turistorterna i trakterna kring Thailand. Resultatet var hundratusentals döda längs stränderna i hela området kring Indiska oceanen. För dem som befann sig nära stranden och inte visste att en flodvåg är på väg när havet drar sig tillbaka blev utfallet dödligt. De dog av de mäktiga vattenmassorna. En stilla strandidyll förvandlades på ett ögonblick till en katastrof genom vattnets kraft.

År 2011 uppstod en liknande situation utanför Japans kust. Dessa flodvågor filmades från helikopter. Filmen visar hur vattnet bygger sig upp utanför kusten och sedan sveper långt in över det platta åkerlandet och tar med sig allt som står i dess väg. När flodvågen kom var den farligaste platsen just vid strandkanten, på land men nära havet.

Från båda dessa stora flodvågshändelser finns det berättelser om manskap på fartyg som varit ute på havet och som knappt märkte av någon flodvåg. Medan flodvågen krossade deras hemorter var fartygen på havet trygga och säkra. De flöt på vattnet och drabbades inte av vattnets förödande kraft.

Så var det också i Noas dagar när han på Guds befallning byggde arken. Gud hade i god tid varnat alla människor att han skulle utrota alla jordens varelser för deras ondska. Men människorna hånade Noa då han byggde den stora arken på torr mark långt ifrån vatten. De trodde inte att förödelse skulle drabba dem genom vatten. Men Noa litade på Gud och byggde arken färdig och gick in i den tillsammans med sin familj och med två slag av alla djurarter. Sedan skickade Gud vatten både underifrån och ovanifrån. Han öppnade djupets alla källor och han lät det regna i fyrtio dygn så att vattnet täckte även de högsta bergen. Så utrotade Gud allt levande utom dem som befann sig i arken som flöt på vattnet. Vattnets förödande kraft drabbade inte Noas ark. De som var där blev frälsta genom vattnet.

Gud såg att människorna var alltigenom syndiga och allt de gjorde var synd. Därför satte han för det första en gräns för deras liv på jorden. Medan människorna före syndafloden levde många hundra år, så mycket som 800–900 år, satte Gud nu en gräns på 120 år för människans livslängd. Efter

syndafloden sjunker människans livslängd under den gränsen. Det är en gräns som gäller också i dag.

Gud sände vatten för att straffa synden och utrota alla onda människor som levde under Noas dagar. Gud dödade ondskan med kraften i vattnet. Så gör han också i vårt dop. Petrus skriver: *Efter denna förebild frälser nu dopet också er*. Det sker efter förebilden med Noa och hans familj i arken.

Gud dödar vår fiendskap och vårt motstånd mot honom genom vattnet och kraften i sitt Ord. Vatten och hans evangelium förenas i en förödande kraft. Dopet dödar vår fiendskap till Gud, den fiendskap som finns hos varje människa ända från syndafallet i Edens lustgård. Som ett resultat av de första människornas synd föds varje människa som Guds fiende. I det tillståndet varken kan eller vill människan söka Gud eller ha något med honom att göra. Hon vill inte se honom och inte lyssna till honom. Resultatet av denna fiendskap är död och evigt lidande i helvetet där Gud inte finns.

Men denna fiendskap dödas i dopet som frälser genom vattnets bad. I dopet dödas vår gamla människa. Genom evangeliets kraft tillsammans med vattnet uppstår en ny människa som är Guds barn och därmed har övergått från andlig död till andligt liv. Fiendskapen mot Gud har bytts ut mot barnaskap hos Gud. Denna vår nya uppståndna människa vill ha med Gud att göra och prisar och bekänner honom som sin Gud. Det är ett verk av den helige Ande.

I dopet får vi del av Jesu gärning för oss. Vi dödas med honom och uppstår med honom till nytt liv för Herren. Vårt dop pekar på och hämtar sin kraft från den fullkomliga död och uppståndelse som Jesus åstadkom.

Jesus var Gud som blev människa för vår skull. Gud steg ner till jorden och bodde ibland oss i människan Jesus Kristus. Detta gjorde Gud för att han ville ha ett slut på den fiendskap som existerade mellan honom som Skapare och hans skapade verk, oss människor. Och eftersom människan var motstridig, motvillig och helt och hållet oförmögen att göra något åt saken så måste Gud göra det själv. Eftersom Gud är rättvis krävde han också ett rättvist straff och offer för de första människornas synd, som alla generationer efter dem har lika stor del av. Arvsynden drabbar alla människor och gör alla människor syndiga inför Gud.

Straffet som Gud krävde var döden. Offret han krävde måste vara fullkomligt. Och eftersom ingen syndig människa varken kan gå i döden för andra människor eller leva ett fullkomligt liv på eget eller andras vägnar så måste Gud själv uppfylla sitt rättvisa krav på straff och gottgörelse. Och det gjorde han i Människosonen Jesus Kristus som en gång led för våra synder. *Rättfärdig led han i orättfärdigas ställe för att föra oss till Gud*. Jesus var rättfärdig i allt, det fanns inte synd i Honom. Han var och gjorde allt det som Gud förväntade av oss människor. Jesus var rättfärdig och uppfyllde i stället för oss den rättfärdighet som Gud kräver, men som vi inte kan uppfylla.

Sedan tog han på sig straffet för vår synd, den kroppsliga döden. Jesus bar sitt kors hela vägen till Golgata där han dödades som den värsta förbrytare, medan han i verkligheten var det oskyldigaste av alla lamm. Men Gud hade låtit allt drabba Honom: alla våra synder, svagheter, brister, sjukdomar, all vår orättfärdighet – allt lade Herren på Honom så att han en gång för alla skulle göra upp för människans synd och därmed utplåna fiendskapen mellan Gud och människor. Och Jesus gick i döden för oss och för våra synders skull. Han blev dödad till kroppen. Det som skulle ha drabbat oss lät Fadern drabba Honom.

Det sista Jesus sade innan han dog på korset var: *Det är fullbordat!* Hans verk för oss är fullbordat. Hans rättfärdighet, Hans fullkomlighet har nu blivit vår och våra synder är utstrukna inför Gud. Jesus har vunnit segern för oss.

Efter att han blivit levandegjord genom Anden for han ner i helvetet för att förkunna sin seger för andarna i fängelset, för de onda andarna och för de människor som plågades i helvetet för sin otros skull. Bland dem fanns de onda människor som under Noas dagar vägrat lyssna till Guds varningar medan Noa byggde arken. De krossades av vattnets kraft och vaknade upp i helvetet. De vaknade inte som vi, tillsammans med Jesus i hans uppståndelse. Jesus for ner till helvetet för att proklamera sin slutgiltiga seger över synden, döden och djävulen och sedan for han upp till himlen där han sitter vid den allsmäktige Faderns högra sida.

Vid Faderns högra hand regerar han nu till förmån för oss som är hans barn genom dopets bad. För oss var vattnet en källa till nytt andligt liv. Och för oss härskar också den uppståndne Frälsaren med sin allmakt till vårt bästa här på jorden. Han var rättfärdig i vårt ställe, hans rättfärdighet har blivit vår rättfärdighet. Hos Honom finns livet, det eviga livet, och det äger vi i och med vårt dop där vi fötts på nytt till barnaskap och evig salighet hos Gud. Amen.

© DEPOSITPHOTOS

Varför söker ni den Levande bland de döda?

Den tomma graven talade sitt eget språk. Ängelns ord var också klara och tydliga: *Varför söker ni den Levande bland de döda. Han är inte här, han har uppstått.* Kvinnorna berättade det för apostlarna men det krävdes ett personligt möte med den Levande för att de skulle tro. Det blev så grundligt gjort att det inte fanns något tvivel kvar. *Han visade sig för dem efter sitt lidande och gav dem många bevis på att han levde, när han under fyrtio dagar lät dem se honom och talade med dem om Guds rike.*

Paulus mötte sedan den Levande på vägen till Damaskus. Från att han varit en förföljare blev han ett vittne. Han skriver så här om uppståndelsens faktum: *Jag förde vidare till er det allra viktigaste, vad jag själv har tagit emot: att Kristus dog för våra synder enligt Skrifterna, att han blev begravd, att han uppstod på tredje dagen enligt Skrifterna och att han visade sig för Kefas och sedan för de tolv. Därefter visade han sig för mer än femhundra bröder på samma gång. De flesta av dem lever än, även om några har insomnat. Sedan visade han sig för Jakob och därefter för alla apostlarna. Allra sist visade han sig också för mig... det är detta vi förkunnar och detta ni har kommit till tro på.*

\- - -

Vi ser i evangelierna att Jesus samlade omkring sig syndare och publikaner. Det heter i Lukas 15:e kapitel: *Alla tullindrivare och syndare höll sig nära Jesus för att höra honom. Men fariseerna och de skriftlärda kritiserade honom ständigt och sade: ”Den där mannen tar emot syndare och äter med dem.”*
Vi ser honom förlåta synderskan som gråtande torkade hans fötter i fariseen Simons hus. Vi ser honom bota en man som var blind sedan födseln och sedan ta hand om honom sedan han blivit utesluten ur synagogan. Vi hör Jesus förlåta den lame som man firade ner framför honom genom en öppning i taket. Vi ser honom som gäst i Sackeus hus. Det var ångerfulla syndare, svaga, föraktade och utstötta som drogs till honom, höll sig nära honom. De starka och självrättfärdiga höll sig på avstånd. Vi hör Jesus försvara sitt handlande mot deras kritik: *Det är inte de friska som behöver läkare utan de sjuka. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga till omvändelse,*

utan syndare. Det är lätt att hitta ställen i Lukas evangelium som visar hur Jesus tar emot syndare, förlåter och upprättar dem. I det 15:e kapitlet har vi liknelserna om det förlorade fåret, det förlorade myntet och den förlorade sonen. Lukasevangeliets nyckelvers är 19:10 där vi hör Jesus säga: *Människosonen har kommit för att söka upp och frälsa det som var förlorat.* De som blev funna av honom litade på honom.

Det vore förfärligt om Gud skulle handla så bedrägligt att deras hopp kom på skam. Gud hade ju genom profeten förutsagt om Messias långt i förväg: *Ett brutet strå ska han inte krossa, en rykande veke ska han inte släcka, fram till det att han har fört rätten till seger.*

Skulle berättelsen om Jesu verksamhet ha slutat med korsfästelsen och begravningen så skulle alla dessa svaga, utstötta, ångerfulla syndare stå där med skam. Då skulle de förgäves ha satt sitt hopp till honom. Paulus skriver också: *Om Kristus inte har uppstått, då är er tro meningslös och ni är fortfarande kvar i era synder*.

Men nu har Jesus uppstått och graven är tom. Hans uppståndelse är en garanti för giltigheten i den förlåtelse han lovar. Det visade han i och för sig redan under sin verksamhet. Till den lame som de firat ner genom en öppning i taket sa han: *Min vän, du har fått förlåtelse för dina synder*. De skriftlärde och fariseerna som var närvarande tänkte i sina hjärtan ”han är en hädare” för det är ju bara Gud som kan förlåta synder. Jesus visste vad de tänkte och frågade vilket som är lättast att säga: ”Dina synder är förlåtna” eller ”Res dig och gå”. Men för att alla ska veta att Människosonen har makt att förlåta synder sa Jesus till den lame: ”Res dig och gå.” Och han reste sig och gick. Jesus gav under sin verksamhet många bevis på makten i sitt ord. Men Jesu uppståndelse är en kraftig bekräftelse på att det ligger makt i hans löfte om förlåtelse för oss syndare. Efter hans uppståndelse är det också detta budskap som gått ut i världen. Jesus sa strax före sin himmelsfärd till sina lärjungar: *Det står skrivet att Messias ska lida och på tredje dagen uppstå från de döda, och att omvändelse och syndernas förlåtelse ska förkunnas i hans namn för alla folk, med början i Jerusalem. Ni är vittnen om detta.*

Ur Stefan Hedkvists predikan
på Påskdagen 2018

BÖNER

PÅSK

Uppståndne Frälsare, mitt hjärta gläder sig och min röst jublar över din påskseger. När du gick ut ur graven den där första påskmorgonen förändrades allt. Du visade att du var sann Gud och att alla dina löften var sanna. Din himmelske Far tog emot ditt offer för mina synder och alla synder helt och fullt. Eftersom du uppstod från graven vet jag att jag ska uppstå också. Hjälp mig att i kraft av uppståndelsen stå fast i tron och leva förtröstansfullt, viss om att din seger över döden och graven också är min seger. Amen

KRISTI HIMMELSFÄRD

Min Jesus i himlen, du är på vår Faders högra sida och styr allt till din kyrkas bästa. Dina lärjungar såg när du for upp bland skyarna och du har berättat för oss att det ska komma en dag när alla människor ska se din ärorika återkomst hit till jorden på liknande sätt. När du kommer tillbaka för att döma alla har jag inget skäl att frukta. Du blev redan dömd och straffad för mig. Du har räddat mig till himlen. Gör tron på detta stark i mitt hjärta. Amen.

PINGST

Helige Ande, hur ska jag kunna tacka dig nog för alla gåvor du har gett mig. Lika visst som du lät tungor av eld visa sig över lärjungarnas huvuden när de var samlade på Pingstdagen, lika visst har du tänt en osynlig eld, trons eld, i mitt hjärta. Du gjorde det för mig när jag var död i synd och utan hopp om att bli levande. Ditt ord och dina sakrament har skapat och upprehållit min tro. Utrusta mig som du gjorde med lärjungarna så att jag utan att vara rädd förkunnar Jesu namn. Amen.

Bönerna är hämtade ur andaktshäftet Meditations.

Vak upp, mitt hjärta, prisa Gud

av Zacharias Topelius

1. Vak upp, mitt hjärta, prisa Gud,
när nu så härligt på hans bud
all jorden sig förnyar.
Nu grönskar åter hägg och rönn,
nu speglar sig i klara sjön
de ljusa morgonskyar.
Vindens sus,
bäckens brus,
havets dyning,
dagens gryning,
lärkans tunga
hör vi Herrens nåd lovsjunga.

2. Den mörka natten är förbi,
från snö har jorden blivit fri,
ej frost och is den täcker.
Guds sköna sol nu lyser klar
och allt som dött och fruset var
till liv den åter väcker.
Gud ske pris,
som så vis,
ljuset tänder
och oss sänder
så från höjden
återsken av påskafröjden.

3. Uppstånden är vår Herre Krist,
allt skapat prisar nu förvisst
uppståndelsen och livet.
Den vida världen fröjdar sig
åt löftet som till evig tid
är i Guds ord oss givet.
Kristus vann,
och vi fann
tröst i nöden,
liv i döden.
Han oss leder
och sin boning i oss reder.

4. Som nu i fägring vaknar opp
naturens liv och mänskans hopp,
så skall oss Gud uppväcka
från denna världens natt och strid
att oss med salighet och frid
i himlen övertäcka.
Där ej vår
mer förgår,
där ej anden
mer i banden
suckar fången,
ty dess träldom är förgången.

Zacharias Topelius 200 år
Den 14 januari i år hade det gått 200 år sedan författaren, historikern, tidningsmannen och psalmdiktaren Zacharias Topelius föddes i Nykarleby, Österbotten. Han var med i den finländska psalmbokskommittén 1867 och skrev själv ett stort antal psalmer. Av dem finns 13 med i den nuvarande finlandssvenska psalmboken. En av de mest älskade är julpsalmen *Giv mig ej glans*.

Av hans övriga diktning hör *Björkens visa*, *Under rönn och syren* och *Videvisan* till de mest kända visorna. *Fältskärns berättelser* är ett historiskt verk från trettioåriga krigets dagar och hans *Läsning för barn* var länge ett standardverk i folkskolorna.

I frihetens gränsland

Om att ta ut svängarna på den smala vägen är underrubriken till en ny bok som nyss har utkommit. Den är författad av *Hans Ahlskog*, ekonomie magister och verksam i Jakobstad, och känd som kantor och lärare i S:t Johannes evangelisk-lutherska församling.

Boken är en ovanlig lärobok, skriven i romanform. Från den evangeliska rörelsens brytningstid under 1800-talet finns en liknande bok, *Flickan på Inderskär*, skriven av Ernst Reuter. Denna bok har många drag som påminner om den. Likaså har den ett visst släktskap med David Hedegårds *Enighet i dopfrågan*.

Boken består till största delen av samtal mellan huvudpersonen, pastor Risto Kallvik, och några av hans grannar och vänner, en del av dem medlemmar i hans församling. Några predikningar av Kallvik och hans pastorskollega Lasse Zetterbo ingår också. Samtalen gäller centrala trosfrågor som den rätta delningen av lag och evangelium och motivering till goda gärningar, och inte minst frågor om det kristna livet. Också Israelfrågan har en plats.

Boken börjar med ett samtal om hur vi ska se på sabbaten och den frågan återkommer också i slutet av boken. Andra frågor är bruk av alkohol, att bevista rockkonserter, sällskapande och sexualetiska frågor. Genomgående är frågan hur vi ska förhålla oss till vänner som vi upplever handlar mot Guds bud. Allt tas upp på ett ödmjukt men initierat sätt både i samtal och predikningar.

Att boken inte är någon vanlig roman märker man av att den är försedd med fotnoter. Via dem får man exakta bibelställen för det som citeras i samtalen och hänvisningar till andra källor för fördjupat studium.

Hans Ahlskog

Som bilagor finns införda några fördjupande texter för dem som vill tränga djupare in i frågorna. Det finns ett par brev av C F W Walther som berör salooner och dans och tes XXIII ur Walthers monumentala bok om det rätta åtskiljandet av lag och evangelium.

Denna tes handlar om hur man blir motiverad till goda gärningar. Slutligen finns också ett utdrag om sabbatsbudet ur Edwin Wiréns bok *När högtid stundar*.

Boken omfattar 252 sidor och är häftad.

På nästa sida finns ett utdrag från början av det första kapitlet. På adressen < https://sanktjohannes.info/media/logos-forlag/i-frihetens-gransland/> finns en närmare beskrivning av boken och möjlighet att ladda ner några provsidor.

Det rekommenderade priset är 18 €. Boken kommer att säljas direkt av Logos förlag för 15 € och av Biblicums förlag för 150 kr.

Ola Österbacka

På omslagets baksida skriver docent Seth Erlandsson:

Detta är en spännande och lärorik roman om människor med olika tro och fromhet. Romanens huvudperson, pastor Risto Kallvik, vägleder på ett ödmjukt och själavårdande sätt personer med olika tolkningar och tillämpningar av Bibelns budskap.

Innan Kallvik försöker lyfta fram Bibelns verkliga budskap och dess rätta tillämpning lyssnar han tålmodigt på hur olika människor resonerar. Därmed får vi en klar inblick i bakgrunden till olika urspårningar. Ofta rör det sig om en sammanblandning av lag och evangelium.

Denna romans styrka är att en rad bibelfrågor blir klart belysta och utredda. Det kan gälla det rena evangeliet, skillnaden mellan gamla och nya förbundet, Abrahams sanna barn, lagiskhet, kristen frihet, syndiga begär, svaga kristna, rätt bibeltrohet.

Sabbatsbrytare

Fredrik Frohm såg ut över grannskapet. Den närmaste grannen, pastor Kallvik, var den enda som syntes till. Han satt i en trädgårdsstol och läste som vanligt en bok. Fredrik och Risto, ja det var så han hette i förnamn, pastor Kallvik, hade under de fem år de bott grannar blivit goda vänner. Deras fruar umgicks också flitigt, trots att fru Kallvik var goda 20 år äldre än Fredriks fagra hustru Lisbet. De var båda kristna och det hände sig rätt ofta att de samtalade om den kristna tron när de sågs ute på gården.

Gården ja. Grannskapet där de bodde kallades i folkmun Korpmo-Zion eftersom det av någon orsak hade flyttat en del troende familjer dit. Dessutom hette gatan de bodde på Zionsgatan, vilket kom sig av den kyrkobyggnad som låg lite längre fram uppåt gatan.

Förutom Fredrik och Risto ska vi också göra bekantskap med två ogifta män som bodde i varsin ända av ett parhus: Sture Starck i den ena och Klas Klehn i den andra. Parhuset hade stått klart i ett drygt år och de båda inneboende hade flyttat till Korpmo från varsitt håll. Sture hade flyttat från huvudstaden hit till landsbygden på västkusten och Klas var uppväxt i ett lågkyrkligt sammanhang inåt landet. Var och en av dem levde sitt eget liv, men på Korpmo-Zion var man inte så upptagen av det som rör det egna livet att man inte hade tid att stanna och språka ett slag då och då.

Som nu när Fredrik gick över gräsmattan till Ristos hus. Fast i dag var det ju söndag och då hade man all tid i världen att tala om vägen och vandringen. På söndag skulle man vila, som det stod skrivet, och vad vettigare fanns det att göra en sådan här dag än att gå över till grannen en sväng.

– Nej men ser man på, är det inte Fredrik som är ute och spatserar på ägorna? utbrast Kallvik när han fick se sin granne komma gående.

– Hej! Vad sysslar han med då? Läser förstås. Vad annars. Vad är det för något?

– Ja, jag brukar ju läsa postillan på söndagseftermiddagarna för att se efter hur reformatorn förstod texterna. Ofta är det ju samma text som jag själv predikat över någon timme tidigare och då är det ju bra att kolla i facit. Fast man borde ju göra det på förhand.

– Jo du, Doktor Martin var en god lärare han, sa Fredrik.

Reformationstiden, det var tider det. Folk var fromma och beflitade sig om att följa Guds bud. Annat är det i vår tid när ogudaktigheten väller över alla breddar. Man blir ju alldeles bestört när man öppnar dagstidningen. Är det inte Pride-festivaler så är det genusteorier man skriver om. Det är nog så man undrar vart världen är på väg egentligen.

– Ja, fast inte var det ju så väl ställt på Luthers

tid heller. Doktorn klagar ju i företalet till Lilla katekesen hur okunnigt folket var ute i bygderna, ja han uttrycker sig rätt drastiskt då han säger att de dessutom lever som svin och att de missbrukar sin frihet så fort de hör evangelium.

– Svin! Nej du, han skulle ha sett vår tids människor! Och frihet är ju ett riktigt modeord. Människan vill ha frihet, frihet att göra som hon vill och hon struntar gärna i det Gud säger i Bibeln. Men den som vill vara ett Guds barn, han får nog minsann leva i försakelser här i jämmerdalen.

– Hmm, ja det är väl så, mumlade Kallvik, men han var inte helt tillfreds med hur hans kära granne uttryckte sig. Lite saktmod skulle väl inte skada så mycket i granngården heller.

– Men nog är det ju många munkristna som menar att det ska gå att ta sig till himlen utan att ta på sig korset. Ta Nyåkers-Albin till exempel, att han inte kan låta jordbruket vara ens på söndagen. Nyss kom han med traktorn här förbi, med dyngkärra och allt. Jag skulle nog gärna vilja säga honom ett sanningens ord om vilodagens rätta helgd. Mannen har mage att sitta i kyrkan på söndagsmorgnarna och senare på dagen komma här förbi bullrande som ett jehu.

– Ja, det är väl att ligga i med vårsådden om man ska få det klart. Det är inte lätt att vara jordbrukare på våra breddgrader och man får väl då och då ta alla veckodagar till hjälp för att hinna med allt. Har du förresten läst Edvin Wiréns populära bok *När högtid stundar*?[1] Den ger lite saker att tänka på när det gäller frågor kring sabbaten och kristna högtider. Det är inte så ofta vi tänker på hur våra kristna helgdagar och högtider har kommit till.

– Tänka på ditt och tänka på datt, sa Fredrik. För mej är det viktigast att man tänker på vilodagen så att man helgar den och då ska man inte arbeta utan vara stilla.

– Ja, det är väl inte exakt så det står i katekesen. Luther utlägger ju det tredje budet: *Vi skola frukta och älska Gud, så att vi icke förakta predikan och Guds ord, utan hålla det heligt, gärna höra det och lära oss det*. Känner du för övrigt Albin personligen?

– Nej, det kan jag väl inte säga, men man ser ju honom i kyrkan. Han är väl en som vill halta på båda sidor, kan jag tro, en som vill tjäna både Gud och Baal.

– Jag är inte så säker på det där med Baal jag, svarade Kallvik försiktigt. Albin kommer hit och hälsar på då och då och han säger att han ofta brukar lyssna på ljudbibeln när han sitter i traktorn. Han säger att det är svårt att hinna med bibelläsningen annars. Och Bibeln läser han, det märker man nog. Jag känner inte många med sådan bibelkunskap som Nyåkers-Albin.

---

1 Ett utdrag finns som bilaga IV i slutet av boken.

Småskrift från Biblicums förlag

En liten skrift på 32 sidor med korta bibelord, vanliga böner, böner från Paulus brev och Luthers förklaringar till Herrens bön i Lilla katekesen. Redaktör: Ingvar Adriansson.

Boken är i litet format som passar i fickan och handväskan. Den är så förmånlig att du kan köpa ett större antal och ge som gåva till dina familjemedlemmar och dina vänner.

"Jag ska begrunda dina befallningar och tänka på dina vägar." (Ps 119:15)

Pris: 3 €; 20 € om du köper 10 ex.

https://forlag.biblicum.se

Tabernaklet

På berget Sinai uppenbarade sig Gud för Mose och talade till honom. Han gav folket de 10 budorden på två stentavlor och dessutom tydliga förordningar hur folket skulle hålla gudstjänst. Den hörde samman med ett Tabernakel som var omslutet av en förgård. I Tabernaklets allra heligaste skulle Herren bo mitt ibland sitt folk. Allting var oerhört noggrant reglerat och det fanns inte utrymme för avvikelser. I Andra Mosebok 25-31 och 35-40 kan vi läsa om Tabernaklet och alla dess tillbehör. I detta nummer ska vi berätta om förgården för att i nästa nummer koncentrera oss helt på Tabernaklet.

Förgården dominerades av brännoffersaltaret, tvättkaret och framför allt tabernaklet. Följ numreringen på bilden för en överskådlig beskrivning av förgården.

1) *Taket på tabernaklet* gjordes av 10 tygvåder, vävda av tvinnat fint lingarn i färgerna mörkblått, purpurrött och karmosinrött. Varje våd var ca 14 m lång och 2 m bred. Dessutom fick taket ett överdrag av rödfärgade fårskinn och ett överdrag av tahasskinn överst (2 Mos 26:1-14).

2) *Det allra heligaste* var en kub på ca 5 m (10 x 10 x 10 alnar) och innehöll endast arken med de tio budorden. Ovanpå arken var nådastolen, arkens gyllene lock av rent guld. I båda ändarna stod två keruber, så att de täckte nådastolen med sina vingar. ”Från platsen mellan de båda keruberna ska jag tala med dig (Mose) om allt som jag genom dig ska befalla Israels barn” (2 Mos 25:10-22, 37:1-9). Ett förhänge av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn skilde det allra heligaste från det heliga (2 Mos 26:31-33). När Jesus dog brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner.

3) *Det heliga* var ca 10 m långt, 5 m brett och 5 m högt. Det heliga innehöll 3 saker: den sjuarmade ljusstaken, bordet med skådebröden samt rökelsealtaret alldeles framför förhänget (2 Mos 25:23-40 och 30:1-10).

4) *Ett draperi framför ingången till tabernaklet* bestod av en brokig vävnad av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn (2 Mos 26:36-37).

5) *Brännoffersaltaret* på förgården var av akacieträ, fem alnar långt, fem alnar brett och tre alnar högt. Det var liksidigt och fyrkantigt. Altaret var överdraget av koppar och hade horn i de fyra hörnen (2 Mos 27:1-8, 38:1-7).

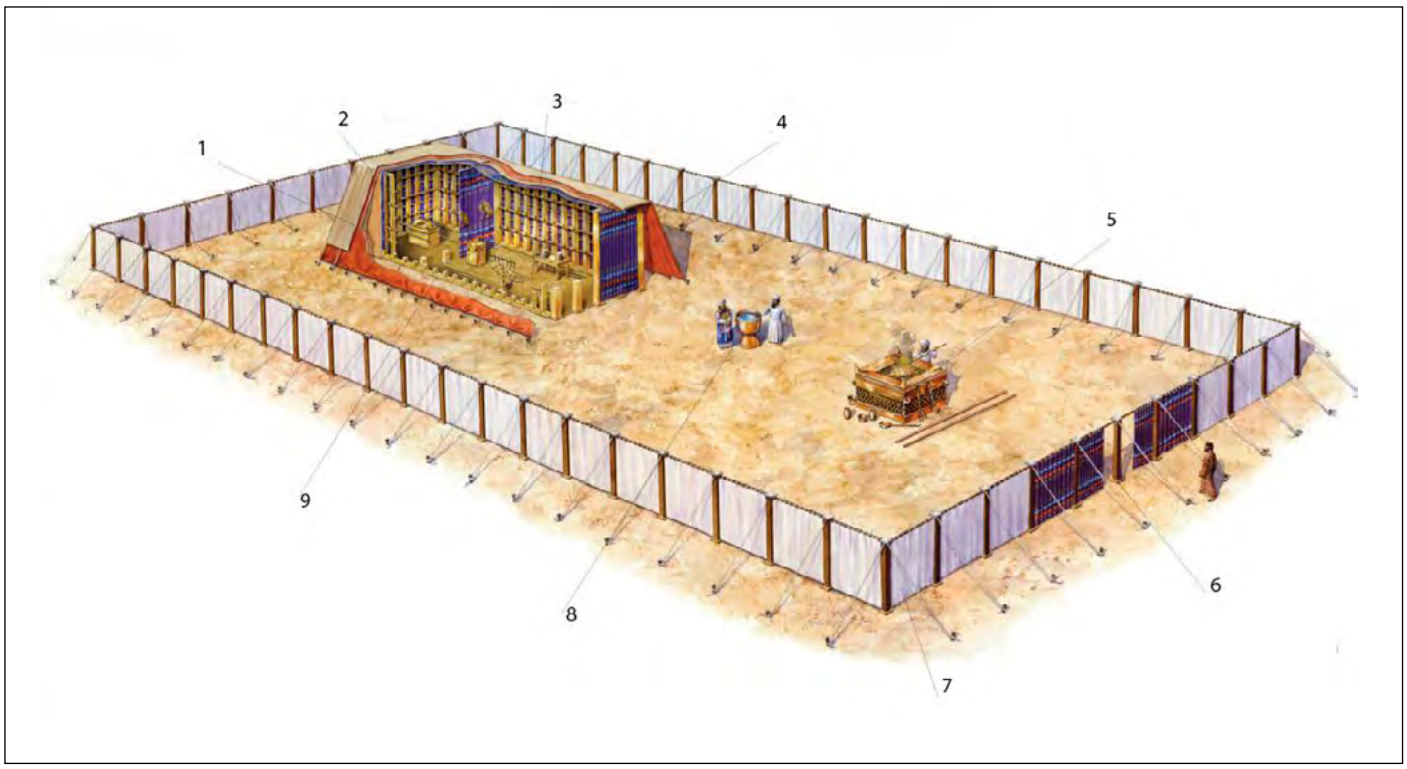

Israels 12 stammars läger kring förgården

4 Mos 2:1-34, 4: 1-49, 5:1-31

Naftali
53.400
stridbara män

Aser
41.500
stridbara män

Dan
62.700
stridbara män

Josef (Efraim)
40.500
stridbara män

Juda
74.600
stridbara män

Meratiter, hade hand om stolpar, bräder och fotstycken i tabernaklet

Gersoniter, hade hand om täcke och överdrag i tabernaklet

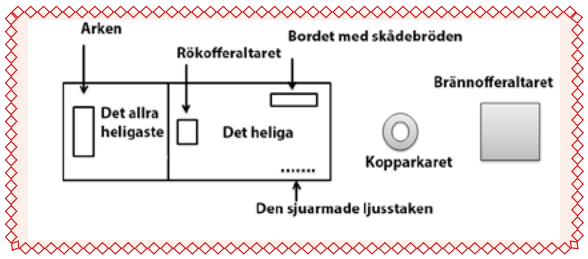

Mose Aron Arons söner.

Eleasar, överhövding för prästerna

Manasse
32.200
stridbara män

Isaskar
54.400
stridbara män

Benjamin
35.400
stridbara män

Sebulon
57.400
stridbara män

Kehatiter, hade hand om de heliga föremålen i tabernaklet

Gad
45.650
stridbara män

Simeon
59.300
stridbara män

Ruben
46.500
stridbara män

6) *Draperiet för porten till förgården* var gjort i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn, ca 10 m brett och 2,5 m högt (2 Mos 38:18-20).

7) *Hela förgården var omhägnad av ett tygstaket* av tvinnat fint lingarn. Det hölls uppe av stolpar på fotstycken. Norr och söder hade 20 stolpar med fotstycken av koppar, medan det i öster och väster var 10 stolpar. Krokar och band var av silver (2 Mos 27:9-19, 38:9-17).

8) *Kopparkaret* var ett tvättkar där Aron och hans söner skulle tvätta sig innan de gick in i uppenbarelsetältet och innan de trädde fram inför altaret ”för att de inte skulle dö” (2 Mos 30:17-21). Vid tillverkningen av kopparkaret användes ”speglar som hade tillhört de kvinnor som gjorde tjänst vid ingången till uppenbarelsetältet” (38:8).

9) Tabernaklet var 15 m långt, 5 m brett och 5 m högt. Dess sidor bestod av upprättstående brädor av akacieträ, 5 m höga och överdragna med guld, samt tvärstänger också överdragna med guld. Mose hade fått befallningen att det skulle byggas ”så som det har vistas för dig på berget” (2 Mos 26:15-29, 36:20-34).

Runt förgården fanns det också en ordning för hur stammarna skulle ha sina läger. Folket ordnades i två ringar med leviterna i den innersta ringen.

I kommande nr ska vi berätta om Tabernaklet som var förebild för det tempel som Salomo byggde i Jerusalem. I Tabernaklet kan vi se hur hela offertjänsten i Gamla testamentet förebildade Messias som skulle komma. Guds folk i Gamla testamentet fick vänta länge på honom. Du och jag som har fått se uppfyllelsen av förebilderna ska också få vara med i den frälsta skaran. Tillsammans med alla de heliga ska vi fira gudstjänst i det himmelska Jerusalem när vi somnar in i tron på vår Herre och Frälsare.

Dog Jesus Guds Son, Människosonen, eller båda när Jesus korsfästes, dog och blev begraven? Om Guds Son dog eller om både Guds Son och Människosonen dog, fanns då bara två delar av den treenige Guden under den tid som Jesus, Guds Son, var död?

Mysteriet är lika stort som mysteriet att den andra personen i den heliga Treenigheten blev människa vid inkarnationen. Det omöjliga hände. Jesus är både Gud och människa. Inkarnationen, föreningen mellan Gud och människa, är permanent.

Frågan leder oss till långfredagen. På korset och i straffet för våra synder övergavs människan som är sann Gud av sin Far. Vi bekänner: ”Bland dessa tre personer är ingen den förste eller den siste, ingen den störste eller den minste, utan alla tre personerna är sinsemellan lika eviga och lika stora, så att i allt de tre personerna bör dyrkas i en gudom och den enda gudomen i de tre personerna” (Athanasianska trosbekännelsen). Den heliga Treenigheten kan inte brytas, och ändå övergavs Gud Sonen av Gud Fadern när Jesus led det helvete som synden förtjänade. Gud som inte kan dö dog som betalning för alla människors synd i Jesu Kristi person (Apg 20:28, 1 Kor 15:31). Det finns ingen tid då den heliga Treenigheten är begränsad till två personer och ändå dog Guds Son.

Från det ögonblick Han avlades i jungfru Marias livmoder är Gud och människa förenade. Jesus dog som son till människa och son till Gud. Hans död är verklig. Gud kan inte dö och ändå dog människan som är Gud för våra synder. *Ni vet ju att det inte var med förgängliga ting som silver eller guld ni blev friköpta från det meningslösa liv ni ärvt från era fäder. Nej, det var med Kristi dyrbara blod, som med blodet av ett lamm utan fel och brist* (1 Pet 1:18-19).

Här följer två stora lutherska lärares ord:

”Kristi död, Gudamänniskan, en vanhedrande död på korset, var inte ett avslutande av hans naturliga liv under normala förhållanden. Det var ett våldsamt skiljande av kropp och själ, om än frivilligt från hans sida, dock utan något avbrott eller upphävande av den personliga föreningen av Gud och människa i Kristus. Hans kropp och själ förblev personligt förenade med Guds Sons gudomliga natur” (Graebner, Doctrinal Theology, s 121).

”Kristi död är Guds Sons död. Följaktligen förblev inte bara den hädangångna själen utan också den gravlagda kroppen i personlig förening med Guds Son. Därför övergår det mänskligt förstånd att det var möjligt för Kristus att dö.” (Pieper, Christian Dogmatics, vol 2, s 313).

Pastor Charles Keeler, ELS,
i Lutheran Sentinel, mars-april 2017

Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig. Ps. 119:105

Visste du ...

- att det finns en webbdatabas med *över 1500 inspelningar* från S:t Johannes, LBK Sverige och LBK Norge?
- att du kan söka på *talare* eller *kyrka*, eller söka på *text, söndag eller ämne*?
- att du *direkt kan lyssna/se* inspelningen efter sökning?
- att du kan *ladda ner* en ljudinspelning från databasen?

Följ med på en liten snabbkurs!

Obs! Använd inte back-knappen i webbläsaren, utan använd bara färdiga navigationsknappar. När du är klar klicka knappen *Avsluta*.

ORATIO betyder BÖN.

1. Du hittar länk till databasen längst nere till vänster på vår webbplats.

2. På ingångssidan visas de 10 senast inlagda inspelningarna. Du kan direkt klicka på ikonerna till vänster: spela ljud eller video.

3. För att se en filtrerad lista med inspelningar:
Sök på *organisation* ...

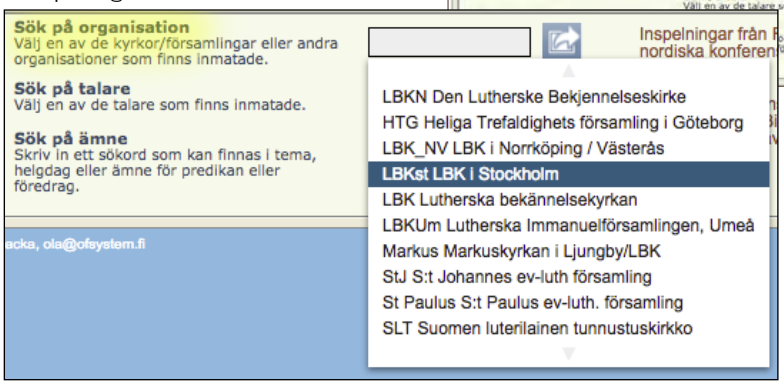

eller *talare* ...

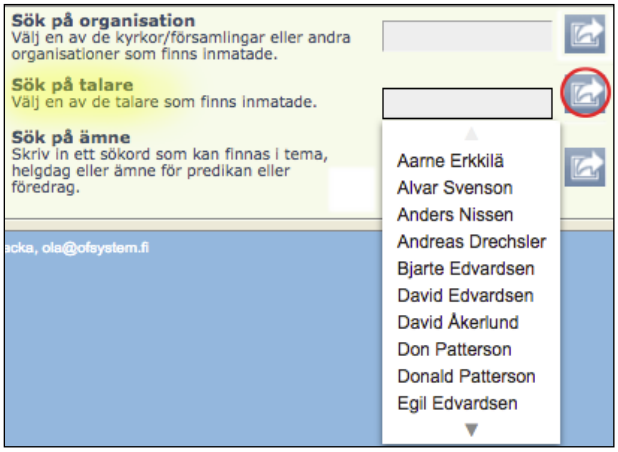

eller *ämne* (text, helgdag):

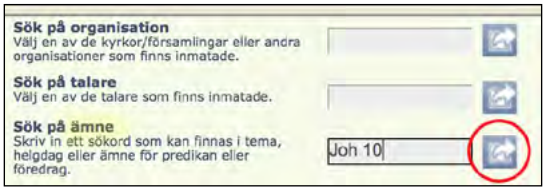

4. Klicka på det beigefärgade fältet på en rad för att se detaljer.

- starta uppspelning från play-knappen
- du måste tillåta popupfönster för att se video
- videofilen spelas upp från Vimeo/Youtube
- du kan ladda ner ljudfilen om du ser den märkta symbolen; om den inte finns kan du klicka frågetecknet för hjälp

Tips: Om du använder iPhone eller iPad kan du ladda ner FileMaker Go från AppStore och hitta databasen på titus.ofsystem.fi/oratio.
Det finns en motsvarande databas för Biblicums inspelningar på www.biblicum.se.

BIBELHELG 5–6 MAJ 2018

Tema: **Den kristna friheten**

Plats: Lördag 5.5 i Lepplax bykyrka
Söndag 6.5 i Settlement-centrum, Vasa

Medverkande: Ingvar Adriansson (LBK), Hans Ahlskog, Øyvind Edvardsen, Juhani Viitala, David Åkerlund och Ola Österbacka

Program, lördag:

11.00 ØE: *Bikten, avlösningen och det kristna livet*
13.30 HA: *Den kristne och Mose*
14.15 HA: *Har du omskurit din Timoteus?*
15.30 Samtal
16.00 OÖ: Vi sjunger *sånger av Johannes Bäck*
16.30 IA: *Hälsning från LBK*
DÅ: *Avslutningspredikan*

Program, söndag:

10.15 *Nattvardsmässa* (finsk, SLT)
11.00 *Gudstjänst*, OÖ, predikan IA
13.15 JV: *Bildförbudet och Martin Luther* (på finska, svensk översättning på papper)

Lunch och kaffe erbjuds mot fri avgift. Under dagarna kan man köpa Hans Ahlskogs bok: *I frihetens gränsland – om att ta ut svängarna på den smala vägen*. (Se sidorna 8–10!)

https://sanktjohannes.info

10 år på Guds åkerteg

Den 1 augusti 2008 grundades S:t Johannes evangelisk-lutherska församling i Vasa av sex personer. Vi tackar Gud för de 10 åren med en festdag på Lepikko lägercentrum i Alskat, Korsholm, söndagen den 5 augusti. Mera om programmet i nästa nummer.

SLT:s sommardagar (CELC Finland 2018)

Tid: 7–8 juli 2018

Plats: Pörkenäs, Pörkenäsvägen 565, 68620 Jakobstad (www.porkenas.net)

Tema: *Tjäna varandra i kärlek*, Gal 5:13

Gäst: Prof Keith Wessel, WELS

Lördag 7.7

13.30 K Wessel: *Änkornas tjänst: Kyrkan och kärlekstjänsten i NT*
15.30 K Wessel: *Änkornas tjänst: kvinnorna och deras uppgifter i den tidiga kristna gemenskapen*
18.00 *Lutherska psalmer och Ordets bröd* Aarne Erkkilä, Ilkka Viitala.
19.30 Bastu
21.30 Samtalet fortsätter kring kvällsbit.

Söndag 8.7

10.00 *Festgudstjänst*. Liturg Juhani Viitala, predikant David Åkerlund

Priser, vuxna: 29 € logi och 36 € mat, lägre priser för barn. Anmälan senast 15.6 till Juhani Viitala, tfn 040 596 6029.

För närmare information se:
www.tunnustuskirkko.fi

Våra gudstjänster

fortsätter enligt tidigare princip:
Lepplax bykyrka söndagar kl 12, utom den första i månaden. Sommarsöndagar kl 18.
Vasa, Settlementcentrum, första och tredje sönd. i månaden kl 11. Kolla ev. ändringar i *webbkalendern* och i *Kommande händelser*.

LBK:s sommarläger på Strandgården

Tid: 8–12 augusti 2018
Villshärad, i närheten av Halmstad (www.strandgarden.org/)
Tema: Den röda tråden i Bibeln
Se närmare program på www.bekannelse.se! Anmälan önskas senast 30 maj. Från Finland medverkar David Åkerlund.

Han lever verkligen!

Men nu har Kristus verkligen uppstått från de döda, som förstlingen av de insomnade (1 Kor 15:20).

De förlorade ska jag söka upp, de som gått vilse ska jag föra tillbaka, de sårade ska jag förbinda och de svaga ska jag stärka. Men de feta och de starka ska jag förgöra. Jag ska ta hand om dem med rättvisa (Hes 34:16). För den som kämpar mot sin syndiga natur, trött i kampen mot Satan och vilse i en mörk värld, är Guds löfte i Hesekiel det som ger hopp, löftet om en herdekung som ska söka efter de förlorade, föra dem tillbaka, förbinda och stärka dem.

Det är precis det som Jesus gjorde när han vägledde sina lärjungar. Han fann dem. Han förde dem in i sin familj. Han helade deras andliga sår. Han styrkte dem att ta upp kampen mot synden och Satan. Så länge deras herdekung Jesus var med dem visste de att allt skulle vara bra. Ingenting kunde slå ner dem. Ingen synd kunde fördöma dem. Ingen prövning skulle bli dem övermäktig. Är det inte däför också du sätter ditt hopp till Jesus, din herdekung?

De förde bort honom för att korsfästas (Matt 27:31). Åh nej! Om Herden faller, kommer det då att vara ute med flocken? Vad blir det av vårt hopp? Vår styrka? Vår förlåtelse? Vad skulle hända med dig? Skulle du bli förlorad? Övergiven? Fördömd?

Bara om Jesus skulle förbli död.

Men nu har Kristus verkligen uppstått från de döda. Vår herdekung Jesus lever verkligen. Det förändrar allt! Löftena, förlåtelsen, evighetshoppet – allt detta är säkert! Din Kung är verkligen levande.

Var beredd på att världen kommer att skratta åt dig för att du litar på att Jesus verkligen lever. Låt det vara så. En levande Jesus betyder att de inte har sista ordet. Fortsätt att förtrösta på Jesus. Satan kommer att försöka övertyga dig om att även om Jesus lever så ändrar det inte på det faktum att du kommer att bli fördömd för synderna du har gjort. Satan är en lögnare. Din kung Jesus dog i ditt ställe. Din kung Jesus lever igen för att försäkra dig om att du är förlåten. Så fortsätt att stå emot Satan med styrkan hos din Herde. Kristus din kung – vår kung – lever verkligen. Vartenda löfte han gett dig är säkert. Vilket av hans löften vill du framför allt tänka på idag?

Min kung och Frälsare! Du lever idag för att ge mig kärlek, förlåtelse och hopp. Det betyder allt för mig. Jag känner mig ibland vilsen, bruten, skyldig eller andligt uttröttad. Ge nytt liv åt min själ genom att påminna mig om att du lever. Och eftersom du lever kan inte världen skrämma mig och mina synder kan inte fördöma mig. Tack för det. Amen.

Ur Meditations